



BIULETYN informacyjny

ZARZĄD GŁÓWNEGO PTTK
CZERWIEC 1964

Nr 65

w numerze :

str.

- VIII Plenum ZG PTTK 1
- IV Ogólnopolski Sejmik
Krajoznawczy 3
- PTTK-owski czyn XX-lecia 4
- Co nowego w Komisjach 5
- Konkurs „Człowiek a przy-
roda” 6
- Odznaka Społecznego Opieku-
na Zabytków PTTK 7
- Studencki Konkurs-Wystawa 7
- Z kamerą po kraju 7

VIII PLENUM ZARZĄDU GŁÓWNEGO PTTK

- Młodzież szkolna w szeregach PTTK
- Złote Odznaki PTTK dla Ministra Oświaty Wacława Tułodzieckiego i I Sekretarza KC ZMS Mariana Renke
- Stefan Strogulski — Sekretarzem Generalnym PTTK

9 maja 1964 r. obradowało w Warszawie Plenum Zarządu Głównego PTTK. W posiedzeniu, któremu przewodniczył Prezes ZG PTTK Piotr Gajewski wzięli udział: Dyrektor Departamentu Min. Oświaty Jerzy Żoźnierkiewicz i Naczelnik Wydziału Władysław Trybus.

Program obrad obejmował sprawy organizacyjne, objęcie działalnością PTTK szkolnego ruchu krajoznawczo-turystycznego, przyjęcie sprawozdania ZG PTTK za 1963 i zatwierdzenie bilansu PTTK za 1963 r. oraz budżetu na 1964.

Uchwalono nadanie Złotych Odznak PTTK dla szeregu działaczy z okazji Święta Pracy 1-Maja. Na czele listy odznaczonych Złotą odznaką PTTK znajdują się: Minister Oświaty Wacław Tułodziecki i I Sekretarz KC ZMS Marian Renke.

Plenum akceptowało uchwałę Prezydium dotyczącą przyjęcia rezygnacji wiceprezesa ZG PTTK kol. Jerzego Przeddzieckiego z funkcji urzędującego wiceprezesa, składając mu wyrazy wielkiego uznania i serdeczne podziękowanie za jego pracę na tym stanowisku.

Kol. Jerzy Przeddziecki wrócił do pracy w swoim zawodzie na odpowiedzialne stanowisko w Minister-

stwie Gospodarki Komunalnej, pozostając we władzach PTTK, jako społeczny wiceprezes ZG PTTK.

W związku z zatwierdzeniem przez władze państwowe statutu Towarzystwa uchwalonego przez V WZD PTTK, weszły w życie przepisy art. 35 przewidujące w składzie Zarządu Głównego funkcję Sekretarza Generalnego PTTK jako urzędującego członka władz PTTK.

Zgodnie z tym Plenum akceptowało wniosek kol. Wróblewskiego i zwolniło go z funkcji Sekretarza Zarządu Głównego. Funkcję tę kol. Wróblewski po V WZD zgodził się pełnić społecznie do chwili zatwierdzenia nowego Statutu i powołania Sekretarza Generalnego.

Kol. Z. Wróblewski pozostaje oczywiście w składzie władz Towarzystwa jako członek Prezydium ZG PTTK.

Na wniosek Prezydium ZG PTTK, zgłoszony przez Prezesa Towarzystwa kol. Piotra Gajewskiego — powołano jednomyślnie na stanowisko Sekretarza Generalnego kol. Stefana Strogulskiego, działacza kultury fizycznej i turystyki, byłego Szefa Zespołu Organizacyjnego ZG PTTK.

Z wielkim zadowoleniem Plenum przyjęło informację wiceprezesa J. Przeddzieckiego o porozumieniu z Ministerstwem Oświaty. Dano temu wyraz w ożywionej dyskusji, w serdecznym przyjęciu przemówienia dyr. J. Żoźnierkiewicza oraz podjętej uchwały w sprawie włączenia szkolnego ruchu krajoznaw-

(Dokończenie na str. 2)

VIII PLENUM ZARZĄDU GŁÓWNEGO PTTK

(Dokończenie ze str. 1)

czo-turystycznego do działalności Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego (tekst uchwały zamieszczamy poniżej).

Sprawozdanie ZG PTTK za rok 1963, obejmujące ocenę i wyniki pracy Towarzystwa w działalności organizacyjnej, programowej, ekonomicznej i inwestycyjnej zreferowane przez wiceprezesa J. Przedzieckiego zostało przyjęte po rzeczowej dyskusji.

Po wysłuchaniu referatu Skarbnika ZG kol. Wacława Kwaśniewskiego, stanowiska Głównej Komisji Rewizyjnej i dyskusji zatwierdzono również bilans na rok 1963 i budżet na 1964 rok. Wiceprezes GKR PTTK kol. Stanisław Romaszkan referując stanowisko GKR, po stwierdzeniu zgodności, rzetelności i prawidłowości bilansu PTTK, podkreślił z uznaniem osiągnięcia Zarządu Głównego w r. 1963 na polu uporządkowania zagadnień księgowości, organizacji księgowości i doprowadzenia do terminowej sprawozdawczości.

Z młodzieżą i dla młodzieży

Wagi i znaczenia porozumienia z Ministerstwem Oświaty i uchwały Plenum ZG w sprawie włączenia szkolnego ruchu krajoznawczo-turystycznego do działalności naszego Towarzystwa nie ma potrzeby podkreślać. Każdy działacz na pewno z radością i satysfakcją widzi w tym znamienym fakcie wzrost rangi i możliwości rozwoju PTTK, zdaje sobie jednocześnie sprawę z nowych zaszczytnych ale i wymagających wzmoczenia pracy — obowiązków społecznych jakie to porozumienie nakłada na aktyw Towarzystwa.

Motywy porozumienia naświetla w dostatecznym stopniu uchwała Zarządu Głównego. Formy realizacji określą odpowiednie dokumenty opracowane obecnie wspólnie przez PTTK i Min. Oświaty.

Będą one wydane w oddzielnym zbiorze, udostępnione jak najszerszym naszym ogniwom i działaczom, jak również terenowym władzom oświatowym, działaczom szkolnego ruchu krajoznawczo-turystycznego, szkołom i samej młodzieży szkolnej, zrzeszonej w SKKT (Szkolne Koło Krajoznawczo-Turystyczne). Tej sprawie wiele miejsca poświęcać będziemy w naszym Biuletynie.

Zgodnie z przyjętymi obustronnie zasadami działalności PTTK obejmie:

- włączenie zadań SKKT do programu PTTK w oparciu o członkostwo zbiorowe SKKT w Oddziałach PTTK i powiązanie organizacyjne z PTTK nauczycieli — opiekunów SKKT;
- podnoszenie kwalifikacji nauczycieli — opiekunów SKKT i przewodników wycieczek młodzieży szkolnej;
- szkolenie młodzieżowego aktywu krajoznawczego;
- opracowanie (i wspólną realizację) kalendarza imprez krajoznawczo-turystycznych dla młodzieży szkolnej;
- udostępnienie młodzieży zrzeszonej w SKKT noclegów w schroniskach PTTK na warunkach gowych;
- wprowadzenia jednolitego systemu odznak turystycznych.

Już ten krótki zarys podstawowych zadań określa złożoność i wagę oczekującej nas pracy. Tym większej wymowy to nabiera, jeśli dodamy, że SKKT, których liczba przekracza 6000 Kół z ponad 200 000 młodzieży, a szkolny ruch turystyczny obejmuje rocznie około 2 miliony uczestników.

W sumie czeka nas wielka praca, jakże wdzięczna i zaszczytna. Jak bardzo związana z treścią i celem działalności naszego Towarzystwa — z wychowaniem świadomego, znającego i miłującego swój kraj, aktywnego obywatela Polski Socjalistycznej.

UCHWAŁA

PLENUM ZG PTTK z dnia 9. V. 1964 r.

W SPRAWIE WŁĄCZENIA SZKOLNEGO RUCHU KRAJOZNAWCZO-TURYSTYCZNEGO DO DZIAŁALNOŚCI TOWARZYSTWA

Zarząd Główny PTTK z radością wita stanowisko Ministerstwa Oświaty, wyrażające aprobatę objęcia działalnością Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego — szkolnego ruchu krajoznawczo-turystycznego.

Krajoznawstwo i turystyka stanowią poprzez swoją atrakcyjność, walory poznawcze i zdrowotne — jeden z doskonałych środków wychowania obywatelskiego. Prawidłowy program poznawania kraju ojczystego, obejmujący harmonijnie historię, bogactwo przyrody i osiągnięcia XX-lecia Polski Ludowej jest społecznie wartościową formą uzupełnienia wiedzy nabytej w szkole. Jego upowszechnianie przyczynia się do socjalistycznego wychowania pełnowartościowego obywatela Polski Ludowej.

Porozumienie PTTK z Ministerstwem Oświaty będące wynikiem dążeń zarówno szerokich kręgów działaczy i aktywistów PTTK, jak też nauczycieli — działaczy krajoznawczych — stwarza korzystne warunki dla zapewnienia młodzieży, zorganizowanej w Szkolnych Kółach Krajoznawczo-Turystycznych, rozwoju programowego i organizacyjnego oraz pomocy materialnej ze strony ogniw i bazy PTTK. Stwarza także większe możliwości dla rozbudowy sieci SKKT i objęcia działalnością krajoznawczo-turystyczną nowych szeregów młodzieży.

Możliwości rozwoju tkwią przede wszystkim w włączeniu doświadczeń i wysiłków ruchu krajoznawczo-turystycznego, w ujednoczeniu metod i wzbogaceniu form działania, w powiązaniu bogatych doświadczeń działaczy starszego pokolenia z aktywnością i inwencją młodzieży.

Zarząd Główny pragnie podkreślić ogromne znaczenie realizacji porozumienia dla całokształtu rozwoju społecznego ruchu turystyczno-krajoznawczego w ramach PTTK. Łącznie z korzyściami dla samej młodzieży szkolnej umożliwi ono bowiem wychowanie dla działalności PTTK nowych zastępów młodych działaczy społecznych.

Wyrażając głębokie zadowolenie z osiągniętego porozumienia, Zarząd Główny zwraca się do młodzieży i aktywistów Towarzystwa, do Zarządów Komisji Społecznych wszystkich szczebli organizacyjnych, w szczególności do aktywu Komisji Młodzieżowych o pełną realizację porozumienia.

Jednocześnie Zarząd Główny zobowiązuje Prezydium Zarządu Głównego PTTK do opracowania planu i wytycznych oraz zabezpieczenia środków służących wykonaniu zadań Towarzystwa wśród młodzieży szkolnej.

Zwołany w dniach od 18 do 19 kwietnia 1964 r. przez Komisję Krajoznawczą ZG PTTK IV Ogólnopolski Sejmik Krajoznawczy w Krakowie zgromadził około 150 aktywistów krajoznawstwa i turystyki w Polsce.

Sejmik poświęcony był problematyce szkolenia szerokiego zespołu członków PTTK w zakresie krajoznawstwa. Na program Sejmiku złożyły się referaty:

1) „Problematyka organizacji i szkolenia krajoznawczego w PTTK” — dr M. I. Mileska — przewodnicząca Komisji Krajoznawczej ZG PTTK.

2) „Organizacja pracy krajoznawczej” — B. Cmela — przewodniczący Okręgowej Komisji Krajoznawczej w Rzeszowie.

3) „Metodyka i praktyka szkolenia krajoznawczego” — mgr J. Bruś — członek Prezyd. Komisji Krajoznawczej ZG PTTK.

4) Wycieczka instruktażowo-szkoleniowa — zorganizowana przez Komisję Krajoznawczą Okręgu PTTK w Krakowie.

5) Spotkanie z prorektorem Uniwersytetu Jagiellońskiego prof. dr Mieczysławem Klimaszewskim w ramach obchodów 600-lecia UJ.

6) Omówienie projektu regulaminu Komisji Krajoznawczej ZG PTTK.

7) Dyskusja i podjęcie uchwał.

Otwarcia sejmiku dokonała przewodnicząca Komisji Krajoznawczej ZG PTTK dr M. I. Mileska witając przybyłych na sejmik gości i delegatów.

Wygłosiła ona referat pt. „Problematyka organizacji i szkolenia krajoznawczego w PTTK”, po którym nastąpił wyjazd autokarem na wycieczkę.

Trasa wycieczki prowadziła z Krakowa przez Tynec, Skawinę, Libertów, Mogilany, Głogoców, Myślenice, Dobczyce, Gdów, Wieliczkę do Krakowa. Wycieczka obejmowała różne elementy krajoznawcze. Przebiegała przez trzy różne regiony fizyczno-geograficzne, a mianowicie: Podkarpackie Kotliny, Pogórze Karpackie i Beskid.

W krainach tych pokazano wybitne fragmenty współczesnego zagospodarowania oraz obiekty związane z najważniejszymi wydarzeniami historycznymi na tym terenie, jak również z dziejami osadnictwa prehistorycznego i kultury. Szczególnie mocno wybijającymi się akcentami na trasie wycieczki było zwiedzanie Huty Aluminium w Skawinie, pod kierunkiem przewodników zakładowych, oraz zapoznanie się z działalnością Spółdzielni Produkcyjnej w Libertowie.

Duże zainteresowanie wzbudziło Muzeum PTTK w Myślenicach

IV ogólnopolski sejmik krajoznawczy

przedstawiające pradzieje i współczesność Myślenic i okolicy, świadczące o zrozumieniu i roli jaką spełniać może w terenie dobrze rozumiana i właściwie prowadzona praca krajoznawcza. Pełne potwierdzenie tego znaleźli uczestnicy wycieczki w Dobzycach, gdzie pracą miejscowego Koła PTTK potrafiło zainteresować całe społeczeństwo małego miasteczka i okolicy. Koło PTTK podjęło bowiem akcję rekonstrukcji miejscowego zamku z czasów Kazimierza Wielkiego, którą z powodzeniem realizuje. Do chwili obecnej zdołano odgruzować cały teren zamku, odsłoniętych cztery sale i piwnice w górnym dziedzińcu oraz niektóre pomieszczenia w dolnym dziedzińcu. W odsłoniętych dwóch salach projektuje się urządzenie muzeum, w którym znajdują pomieszczenie dokumenty historyczne zamku, miasta i okolicy oraz fragmenty wykopanej tamże ceramiki i kamieniarki zamkowej.

Dobczyce uczciły IV Ogólnopolski Sejmik Krajoznawczy uroczystą wieczornicą, na którą złożyły się: występ miejscowej orkiestry, recytacje, chór oraz przemówienia.

Z Dobzyc drogą przez Gdów, Wieliczkę nastąpił powrót do Krakowa.

Dużą pomocą w należyтым zrozumieniu całości programu wycieczki były wydane drukiem przez jej organizatorów materiały szkoleniowe do trasy wycieczki, co z punktu widzenia metodycznego zasługuje na podkreślenie.

W godzinach wieczornych tegoż dnia w sali Domu Turysty w Krakowie odbyło się w ramach obchodów 600-lecia UJ spotkanie uczestników Sejmiku z prorektorem Uniwersytetu Jagiellońskiego prof. dr M. Klimaszewskim, któremu zebrani zgotowali długotrwałą, serdeczną owację. Prof. dr M. Klimaszewski mówił m. in. o powiązaniu Uniwersytetu Jagiellońskiego z ruchem krajoznawczym, któremu patronowali profesorowie U.J. tacy jak: Ludomir Sawicki — twórca ruchu krajoznawczego, Muszyński — etnograf, Krentz — mineralog i inni.

Program drugiego dnia zjazdu wypełniły referaty pt. „Organizacja pracy krajoznawczej” oraz „Metodyka i praktyka szkolenia krajoznawczego” a następnie informacja na temat projektu Regulaminu Komisji Krajoznawczej ZG PTTK oraz dyskusja zarówno nad referatami,

wycieczką jak i projektem Regulaminu Komisji.

W dyskusji wzięło udział kilkadziesiąt uczestników. Wszystkie wypowiedzi da się sprowadzić do następujących problemów i zagadnień:

1) zgodnie podkreślono konieczność zaktywizowania naszego Towarzystwa na odcinku prowadzenia pracy krajoznawczej, która przebiegać winna wszystkie inne dziedziny jego działalności statutowej.

2) Z tej konieczności wynika należyte ujęcie organizacyjne pracy krajoznawczej we wszystkich ogniwach PTTK. Wsunięto hasło: „Nie ma Oddziału PTTK bez Komisji Krajoznawczej, a Koła PTTK bez sekcji krajoznawczej”.

3) Dla ujednolicenia i ułatwienia działalności Komisji postanowiono na wszystkich szczeblach organizacyjnych wprowadzić podział pracy na zespoły według wzoru Komisji Krajoznawczej ZG, a to: dokumentacji i inwentaryzacji, regionalizmu, popularyzacji i informacji wraz z akcją wychowania i szkolenia. Organizację pracy zespołu postanowiono oprócz na zasadzie podziału czynności i współpracy wszystkich członków danego zespołu.

4) Przeprowadzenie szerokiej dyskusji nad dotychczasowymi formami pracy w poszczególnych Komisjach, ze szczególnym uwzględnieniem jej przydatności w upowszechnianiu idei współczesnego krajoznawstwa — umożliwi właściwe wyciągnięcie wniosków i stworzy warunki do należytego jej ukierunkowania.

5) Zaprowadzenie w Komisjach kartoteki działaczy krajoznawców i zaewidencjonowanie aktualnych składów Komisji Krajoznawczych w Oddziałach i Sekcji Krajoznawczych w Kołach jest nieodzowną koniecznością na drodze wzmoczenia aktywności Komisji Krajoznawczych.

6) Zgrupowanie w Komisjach lub wokół Komisji zespołu działaczy, którzy mogliby prowadzić wykłady z zakresu turystyki i krajoznawstwa na organizowanych przez Oddziały i Koła kursach przewodników i kursach organizatorów turystyki, co pozwoli na głębsze i właściwsze nadanie treści krajoznawczej temu szkoleniu.

7) Pogłębienie pracy krajoznawczej wymaga też zgrupowania w Komisjach oddanego i wyszkolonego aktywu, szkolenie zatem i instruktaż uznać należy za jedno z głównych zadań Komisji Krajoznawczych.

8) Uzupełnianie, rozszerzanie i pogłębianie znajomości kraju jest niezbędne ze względu na ogromne po-

(Dokończenie na str. 7)

**Turyści – piechurzy, motorowcy, kolarze
spotkają się w Lublinie na**

**CENTRALNYM ZŁOCIE TURYSTYCZNYM XX-lecia PRL
zorganizowanym przez CRZZ i PTTK od 20-22.VII.64 r.**

PTTK-OWSKI CZYN XX-LECIA

Publikujemy dalsze meldunki o zobowiązaniach PTTK-owców podjętych dla uczczenia XX-lecia Polski Ludowej i IV Zjazdu Partii.

OKRĘG MAZOWIECKI

Wszystkie Oddziały Okręgu Mazowieckiego PTTK podjęły zobowiązania. A oto najciekawsze z nich. PTTK-owcy zobowiązują się m. in. do:

Oddział Grodzisk Maz.

Zwiększenia liczby członków w istniejących 8 kołach o 90%.

Założenia dalszych 4 Kół.

Zorganizowania i przeprowadzenia wycieczek dla 100 osób, szlakami obiektów XX-lecia.

Zorganizowania wystaw muzealnych przy stołecznym wkładzie pracy o wartości 3000 zł.

Zorganizowanie w czynie społecznym stacji turystycznej mogącej przyjąć 40 turystów.

Zarząd Oddziału w Piasecznie zobowiązuje się do założenia 5 nowych kół (prócz planowanych) z liczbą 100 członków.

Zarząd Oddziału PTTK w Płocku wraz z Kołem Przewodników zobowiązują się do społecznego oprowadzenia 20 wycieczek na terenie miasta pod hasłem „20 wycieczek na XX-lecie”.

Oddział Mińsk Mazowiecki

Powołania nowych kół PTTK.

Przeprowadzenia wycieczek do zakładów pracy na terenie Mińska, będących obiektami XX-lecia i na teren woj. warszawskiego.

Oddział Zakładowy przy MZRIp i Klub „Morka” w Płocku

Zorganizowania 2 nowych kół przy: Zakładach Petrochemicznych i Zakładach Rafineryjnych, przeprowadzenia 2 wycieczek turystycznych z biwakiem dla 60 uczestników oraz 2 obozów i 4 rejsów.

Wykonania 5 kajaków i tratwy w porcie przystani. Czyn o wartości 25 000 zł.

Urządzenia wypożyczalni sprzętu turystycznego, wyremontowania jednej łodzi i wybudowania do końca 1964 r. 2 nowych łodzi. Wartość zobowiązania 30000 zł.

Oddział Zakładowy przy ZM „Ursus”

Zorganizowania ośrodka campingowego w Lebie o przelotowości 300 osób.

Zorganizowania ośrodka wodnego w Nieporęcie.

Zorganizowania i przeprowadzenia 6 imprez turystycznych mających na celu zapoznanie uczestników z dorobkiem gospodarczym i kulturalnym naszego kraju w okresie XX-lecia.

Oddział PTTK w Żyrardowie

Zorganizowania „Tygodnia Propagandy Turystyki”. Powołania 3 kół PTTK (ponad planowaną liczbę). Społecznego wyremontowania sprzętu turystycznego. Wartość czynu 6000 zł.

Oddział PTTK w Milanówku

Zobowiązuje się do: zorganizowania koła przy Okręgowym Ośrodku Metodycznym, zorganizowania dla młodzieży Liceum Ogólnokształcącego 2 wycieczek krajoznawczych „Szlakiem XX-lecia”.

Oddział Zakładowy (w organizacji) przy ZLO w Iwicznej

Grupa założycieli Oddziału i władze tamtejszego koła zobowiązują się do:

powołania 3 kół PTTK, zorganizowania wycieczki krajoznawczej do Krakowa i Nowej Huty, opracowania materiałów i zorganizowania krajoznawczej wycieczki po Warszawie, redagowania i wydawania stałej gazetki o tematyce turystyczno-krajoznawczej, zorganizowania kursu dla organizatorów turystyki, w którym weźmie udział 30 uczestników.

Oddział PTTK Pułtusk

Założenia 2 nowych kół zakładowych, uporządkowania terenów zielonych, zadrzewienia i posadzenia krzewów ozdobnych w rejonie stacji wodnej.

Wartość czynu ca 10 000 zł.

Oddział Gostynin

Pozyskania 25 członków w istniejących kołach, założenia 4 nowych kół.

Udziału członków w pracach społecznych przy budowie ośrodka wypoczynkowego.

Wartość czynu 6000 zł.

Koło PTTK „Mazowsze” — Okręgu Mazowieckiego

Przeprowadzenia dla swoich członków w każdą niedzielę pieszej wycieczki na tereny Mazowsza.

Ponadto liczne zobowiązania podjęły działające przy Zarządzie Okręgu Komisje oraz Zespoły Obiektów Turystycznych i pracownicy Biura Zarządu Okręgu w Biurze Ekonomiczno-Finansowym.

Oddział w Pruszkowie

Powołania 4 nowych kół i zwiększenie liczby członków o 70 osób,

przygotowania w kołach i przez Oddział 35 wycieczek,

zorganizowania 9 wycieczek do obiektów XX-lecia, prac społecznych przy porządkowaniu terenu, założenia klombów, zadrzewienia terenów itp. wokół obiedzia Oddziałów.

Wartość czynu — 7 500 zł.

OKRĘG KIELCE

Zarząd Oddziału PTTK Kielce

Uporządkowania w czynie społecznym terenu zowiska w Słupi Nowej i posadzenie drzewek oraz zasianie trawy, wartość czynu około 3200 zł.

Udział w społecznej pomocy przy budowie ul. Karłowickiej w Kielcach — wartość zobowiązania około 4800 zł.

Zarząd Oddziału PTTK Opoczno

Sadzenia drzewek w rejonie Smardzewic — wartość czynu około 2000 zł.

Opracowania szlaku turystycznego o długości 30 km na trasie Sulejów — Błogie Rządowe — Tresta — Smardzewice — Lasy Spalskie — Lasy Studziańskie — Brudzewice.

Zorganizowania wystawy obrazującej szlak bojowy Ludowego Wojska Polskiego.

Zarząd Oddziału PTTK Pionki

Przepracowania 100 godzin roboczych w Ośrodku Wypoczynku Świątecznego dla załogi Zakładów Chemicznych.

Opracowanie 5 pogadek o tematyce turystyczno-krajoznawczej i wygłoszenia przez radiowęzeł w terenie.

(Dokończenie na str. 5)

To nowego w KOMISJACH

Z OBRAD KOMISJI OCHRONY ZABYTKÓW

W dniach 25—26 kwietnia 1964 r. w Kaliszu odbyło się kolejne plenarne posiedzenie Komisji Ochrony Zabytków ZG PTTK, w którym uczestniczyli również przedstawiciele Okręgowych Komisji O. Z. PTTK oraz zaproszeni przedstawiciele służby konserwatorskiej z 6 województw: białostockiego, kieleckiego, łódzkiego, poznańskiego, wrocławskiego i zielonogórskiego. Nie były niestety reprezentowane Komisje z Okręgów bydgoskiego, gdańskiego, kieleckiego, lubelskiego, opolskiego, rzeszowskiego, szczecińskiego i zielonogórskiego.

Organizacji narady podjął się Zarząd Oddziału PTTK w Kaliszu, którego Prezes, kol. M. Kulczyńska bardzo serdecznie zajęła się przewyciężaniem normalnych trudności, związanych z zakwaterowaniem i innymi potrzebami uczestników narady. Obrady toczyły się w lokalu Klubu PTTK, a w charakterze gości uczestniczyli w nich Ob. Ob.: Lucjan Pasik Zast. Przewodn. Prezydium MRN w Kaliszu, mgr O. Podlewski Kierownik Wydz. Kultury PMRN oraz mgr Wojciech Kórnicki kierownik muzeum w Kaliszu.

Tematem obrad było omówienie i ustalenie kierunków i zasad dalszej pracy w zakresie rozwijania społecznej opieki nad zabytkami, formy współpracy z władzami terenowymi oraz zasady pracy organizacyjnej w komisjach okręgowych O. Z. Omówiono także doświadczenia 10-letniej pracy, osiągnięcia, trudności i przyczyny ich powstawania. Jednym z podstawowych kierunków pracy jest nawiązywanie szerokich kontaktów z innymi organizacjami społecznymi, ażeby głębiej w społeczeństwo przenikały idee zachowania dorobku kultury minionych pokoleń, reprezentowanego przez zabytki różnego rodzaju. Uczestnicząc w naradzie konserwatorzy wojewódzcy przedstawiali zasady i formy współpracy organizacji społecznych opiekunów zabytków ze służbą konserwatorską oraz władzami terenowymi. Zwrócono uwagę na niedomogi istniejące w pracy wielu komisji okręgowych, m. in. w zakresie działalności popularyzacyjnej, oraz na nikłe wyniki pracy nad rozwijaniem stanu liczbowego społecznych opiekunów zabytków w niektórych okręgach. Szczególnie ciekawe i pozytywne wyniki działalności daje się stwierdzić w okręgach łódzkim, poznańskim i wrocławskim, gdzie od dawna istnieje i rozwija się bardzo ścisła współpraca działaczy społecznych z odpowiednimi władzami, udzielającymi wydatnego poparcia ideowego i materialnego. W czasie dyskusji ustalono jako podstawowe formy działania organizacyjnego wiele wytycznych dla powstawania komisji oddziałowych w kontaktach z Prezydiami Powiatowych Rad Narodowych. Rozwój działalności w takich formach i zakresach powinien stać się ważnym czynnikiem nie tylko w zakresie czynnej ochrony zabytków lecz i w upowszechnieniu kultury.

Zgodnie z programem narady Oddział PTTK w Kaliszu zorganizował w dniu 25.IV.br. wieczorem w sali recepcyjnej Prezydium MRN, na ratuszu, publiczną prelekcję zbiorową, na temat: „Zabytki a współczesność”. Prelegentami byli kol. kol. prof. dr St. Herbst, mgr inż. arch. T. Żurowski, oraz mgr inż. arch. F. Kanclerz.

W drugim dniu narady, tj. 26.IV.br., uczestnicy plenum zwiedzili wykopaliska archeologiczne na grzdzisku w Zawodziu, gdzie objaśnienie udzielała kol. mgr Margerita Kozłowska z Instytutu Historii Kultury Materialnej PAN, prowadząca badania w Zawodziu, po czym obejrzawszy Muzeum w Kaliszu przejechano do zamku w Gołuchowie. Należy podkreślić iż z ramienia Oddziału PTTK opiekunem i przewodnikiem wycieczki po Kaliszu i okolicach był kol. Klepandy, doświadczony przewodnik, zamiłowany w historii i wartościach kulturalnych Ziemi Kaliskiej.

Jednym z dezyderatów, postawionych przez uczestników narady w Kaliszu jest, ażeby przynajmniej

dwa razy do roku plenarne posiedzenia Komisji Ochrony Zabytków ZG PTTK odbywały się w terenie, w wybranych okolicach i miejscowościach, będących przykładami dla problematyki ochrony zabytków.

KOMISJA OCHRONY PRZYRODY INFORMUJE

Komisja Ochrony Przyrody informuje, że w Monitorze Polskim nr 28 z 17.IV.1964 r. ukazało się Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 11.IV.1964 r. w sprawie zasad stosowania mandatów karnych za wykroczenia przeciwko przepisom:

- 1) o szkodnictwie leśnym i polnym,
- 2) ochronie przeciwpożarowej,
- 3) ochronie przyrody.

Wszyscy członkowie Straży Ochrony Przyrody oraz przewodnicy, przodownicy, instruktorzy i piloci powinni znać w/w zarządzenie oraz posiadać je w odpisie.

Komisja Ochrony Przyrody ZG zawiadamia, że Polskie Towarzystwo Miłośników Róż w dniach 21—24 lipca 1964 r. urządzi VII Ogólnopolską Wystawę w Pałacu Kultury i Nauki w Sali Marmurowej. Wystawa będzie zobrazowaniem osiągnięć Towarzystwa w rozwoju różarstwa w Polsce w okresie XX-lecia PRL.

Towarzystwo uzyskało zezwolenie na wydanie znaczka pocztowego z różą, który ukaże się na jesieni br.

Na wystawie będzie czynne stoisko pocztowe ze stemplem okolicznościowym.

Prosimy wszystkich miłośników kwiatów o obejrzenie wystawy oraz wzięcie w niej udziału. Udział może brać każdy, kto posiada przez siebie hodowane piękne okazy róż.

PTTK-owski CZYN XX-lecia

(Dokończenie ze str. 4)

Bezpłatnego obsłużenia 3 wycieczek zakładowych, zorganizowanych dla załogi.

Uporządkowania terenu i założenia zielenica przed siedzibą Zarządu Oddziału PTTK.

Zarząd Oddziału PTTK Przedbórz

Dokonania gruntownego remontu 7 starych kajaków w Stolicy Wodnej w Przedborzu na łączną kwotę 1050 zł.

Społecznej obsługi turystów przez Oddział PTTK w miesiącach czerwcu — lipcu, sierpniu 1964 r. — Wartość czynu 1440 zł.

Zarząd Oddziału PTTK Radom

Udostępnienia mieszkańcom Radomia oraz zakładom pracy zwiedzania m. Radomia z udziałem przewodników PTTK w godzinach popołudniowych w każdą sobotę i niedzielę po zgłoszeniu grup od 40—50 osób.

Zarząd Oddziału PTTK Starachowice

Organizacji odczytów o tematyce XX-lecia. Organizacji 4 wycieczek szlakami: Lenina, Orlich Gniazd i budownictwa socjalistycznego.

Zarząd Oddziału PTTK Sandomierz

Urządzenia stałej ekspozycji planszowej w Bramie Opatowskiej o dawnych murach obronnych Sandomierza (lipiec, sierpień).

Wykonania prac wokół Domu Wycieczkowego w Sandomierzu przez założenie trawników i kwietników.

Zorganizowania cyklu odczytów dla przewodników w związku z walkami partyzanckimi na Kielecczyźnie.

Zarząd Oddziału PTTK Skarżysko-Kamienna

Przepracowania w czynnie społecznym przez aktywność PTTK na terenie Skarżyska-Kam. około 1000 godz.

Organizacji 5 wycieczek poświęconych wyłącznie zwiedzaniu obiektów wielkich budowli socjalizmu jak: Nowa Huta, Płock, Kędzierzyn, Turoszów itp.

Zorganizowania imprezy turystycznej pod hasłem „Poznajemy obiekty powstałe w okresie 20-lecia na Kielecczyźnie”.

stępy wiedzy we wszystkich jej dziedzinach, a także ze względu na zachodzące współcześnie zmiany w krajobrazie spowodowane wielkimi inwestycjami socjalizmu.

9) Główne kierunki szkolenia krajoznawczego czerpać należy z wyciecznych do działalności programowej Komisji Krajoznawczej i obejmować zagadnienia regionalizmu, dokumentacji inwentaryzacji krajoznawczej, popularyzacji i informacji krajoznawczej łącznie z akcją wydawniczą.

10) Formy szkolenia krajoznawczego muszą być odpowiednio atrakcyjne — z wykorzystaniem wszystkich nowoczesnych środków technicznych, jak na przykład filmu, przeźroczy, magnetofonu, radia, telewizji, środków transportu itp.

11) Stosować należy możliwe różne formy szkolenia, takie jak:
a) szkolenie systematyczne obejmujące kursy, wykłady i seminaria cykliczne, serie wycieczek specjalistycznych względnie ogólnokrajoznawczych (dla określonych wiek-
szych grup),

IV ogólnopolski sejmik krajoznawczy

b) w szkoleniu (samokształceniu) indywidualnym pomoc Komisji polega na wskazywaniu odpowiedniej lektury krajoznawczej lub pokrewnej, informacji o filmach, prelekcjach, odczytach i imprezach krajoznawczych oraz zabytkach i obiektach krajoznawczych,

c) szkolenie w zespołach samokształceniowych, które grupować można wokół działających komisji: zespołów regionalizmu, dokumentacji i inwentaryzacji krajoznawczej oraz popularyzacji i informacji krajoznawczej.

12) Za bardzo cenny przykład szkolenia w zakresie ogólnokrajoznawczym poprzez organizowanie wycieczek uznano dobrze przygotowaną i przeprowadzoną wycieczkę instruktażowo-szkoleniową dla uczestników Sejmiku.

13) Praca Komisji Krajoznawczej powinna być ściśle powiązana z pracą Komisji Przewodniczej i komi-
kami przewodników, szczególnie na odcinku organizowania kursów przewodników oraz systematycznego pogłębiania i aktualizowania swojej wiedzy krajoznawczej.

14. Przedstawiony przez kolegę Z. Beczkowicza projekt regulaminu Komisji Krajoznawczej ZG PTTK przygotowany przez Prezydium Komisji a przedyskutowany przez Komisję wyłonioną w drugim dniu obrad spośród uczestników Sejmiku, uznano za właściwy i mogący być przedłożony do aprobaty Zarządu Głównego PTTK.

Czwarty Ogólnopolski Sejmik Krajoznawczy, poświęcony omówieniu problematyki szkolenia krajoznawczego, uznać należy za bardzo udaną i pożyteczną imprezę, która niewątpliwie pozwoli na właściwe ukierunkowanie szkolenia w zakresie krajoznawstwa, a w aspekcie wielkiego jubileuszu 600-lecia Uniwersytetu Jagiellońskiego, wybór Krakowa na jej odbycie jako bardzo szczęśliwy.

● KONKURS ● „Człowiek a przyroda”

Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego

Zarząd Główny Ligi Ochrony Przyrody

Dyrekcja Naczelna Funduszu Wczasów Pracowniczych

Zarząd Główny Polskiego Związku Wędkarskiego

ogłaszają doroczny konkurs przyrodniczy dla turystów i wczasowiczów pod hasłem „Człowiek a przyroda”.

1. Konkurs ma na celu zbliżenie wczasowicza i turysty do przyrody, wzbudzenie jej umiłowania i chęci poszanowania oraz uświadomienia konieczności racjonalnego gospodarowania w przyrodzie dla własnego dobra i dla całego społeczeństwa.

2. W konkursie może uczestniczyć każdy, kto w terminie do dnia 5 listopada 1964 r. nadesłanie materiały nigdzie dotąd nie publikowane, związane tematycznie z hasłem konkursu.

3. Opracowania dotyczące konkursu mogą zawierać:

- a) prace fotograficzne (do 10 sztuk),
- b) tekst pisany (do 5 stron maszynopisu),
- c) ciekawe ujęcie plastyczne, dla których tworzywo stanowią uschnięte gałęzie, korzenie, szyszki itp.

Nadesłane prace w grupie a) i b) mogą obrazować:
— nadejście właściwego stosunku człowieka do przyrody lub przejawy niszczenia i złego gospodarowania w przyrodzie (mogą one dotyczyć np. zadrzewienia, utrzymania parków i zieleni w miejscowościach letniskowych, urządzenia ogródków przydomowych, rekultywacji hałd, zalesiania nieużytków, utrwalania wydm, niszczenia wydm, ochrony lasu, ochrony zwierząt i roślin, zanieczyszczania wód, zatrucia ryb, itp.),
— oryginalne prace dotyczące piękna krajobrazu, roślin i zwierząt.

4. Prace konkursowe podpisane godłem należy nadsyłać w terminie do dnia 5 listopada 1964 r. na adres Zarządu Głównego PTTK — Komisja Ochrony Przyrody — Warszawa, ul. Senatorska 11.

Do prac należy dołączyć zamkniętą kopertę zaopatrzoną w godło. W kopercie należy zamieścić spis

nadesłanych prac, imię i nazwisko autora, dokładny adres oraz powtórzone godło.

5. Zarząd Główny LOP, Zarząd Główny PTTK, Dyrekcja Naczelna FWP, Zarząd Główny PZU, powołują jury konkursu, w skład którego wejdą przedstawiciele instytucji organizujących konkurs oraz przedstawiciele Naczelnego Konserwatora Przyrody. Rozstrzygnięcie konkursu nastąpi do dnia 5 grudnia 1964 r.

6. Organizatorzy konkursu przewidują następujące nagrody:

w grupie a) — **prace fotograficzne**

1. dwie równorzędne nagrody po 2000.— zł,

2. dwie równorzędne nagrody — bezpłatne skierowania na wczasy,

— oddzielnie w grupie fotografii podejmujących temat właściwego i niewłaściwego stosunku człowieka do przyrody;

— oddzielnie w grupie fotografii obrazujących piękno przyrody;

3. wyróżnienia dla młodzieży uczestniczącej w konkursie — sprzęt turystyczny

w grupie b) **teksty pisane**

1. dwie równorzędne nagrody po 1000.— zł,

2. dwie równorzędne nagrody — bezpłatne skierowania na wczasy

— oddzielnie w grupie opracowań na temat właściwego i niewłaściwego stosunku człowieka do przyrody;

— oddzielnie w grupie opracowań na temat piękna przyrody.

3. wyróżnienia dla młodzieży uczestniczącej w konkursie — sprzęt turystyczny

w grupie c) — **ujęcie plastyczne**

1. Nagrody w wysokości — 1000.— zł,

dwa bezpłatne skierowania na wczasy.

Organizatorzy konkursu zastrzegają sobie prawo zmiany przydziału nagród.

7. Prace uczestników konkursu przyrodniczego wykorzystane w czasopiśmie związanych tematycznie z ochroną przyrody i turystyką będą honorowane zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Komisja Ochrony Przyrody ZG prosi o jak najszersze rozpropagowanie tego konkursu,

STUDENCKI

Studencki toruński klub „Od Nowa” organizuje w okresie od 1 lipca do 15 listopada br. Ogólnopolski Konkurs-Wystawę „Ludowe Rzemiosło Świata”.

Konkurs ma na celu wzbudzenie większego zainteresowania „wędrującego” ogółu sprawą twórczości ludowej. Jak będą przewidywały warunki konkursu, każdy uczestnik będzie musiał nadesłać co najmniej jeden eksponat sztuki ludowej, zakupiony w czasie podróży po kraju lub w czasie wojaży zagranicznych. Konkurs ma też na celu propagowanie turystyki krajoznawczej, której celem jest poznawanie sztuki, kultury i folkloru danego regionu.

KONKURS

WYSTAWA

ODZNAKA

SPÓŁECZNEGO OPIEKUNA ZABYTKÓW PTTK

Po dość długim okresie starań, niemal na 10-lecie działalności społecznej opieki nad zabytkami PTTK, ustanowiona została odznaka organizacyjna dla tej grupy działaczy społecznych. Początkowo zamierzano użyć jako podstawowej części odznaki, niebieskobiałej tarczy międzynarodowego znaku ochrony zabytków. Po otrzymaniu odmowy na użycie tego znaku, opracowany został społecznie i zatwierdzony w 1963 r. projekt odznaki krajowej. W odznace tej przyjęto jako symboliczne oznaczenie pojęcia zabytku, powszechnie znaną sylwetkę ruin zamku w Ogrodzieńcu, i użyto barw niebieskiej i białej, barw znaku międzynarodowego. Stosownie do obowiązujących w tej mierze prze-

pisów, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zatwierdziło odznakę i zezwoliło na jej wykonanie i używanie. W następstwie przeprowadzonego zamkniętego przetargu, wykonanie odznak powierzono Spółdzielni Pracy Przemysłu Artystycznego w Poznaniu „RYTOSZTUKA”, która pierwszą partię odznak dostarczyła pod koniec kwietnia 1964 r. Pozwoliło to na wręczenie pierwszych odznak organizacyjnych społecznym opiekunom zabytków województwa wrocławskiego, którzy uczestniczyli w dniu 3 maja br. w inauguracji Międzynarodowych Dni Ochrony Zabytków w Polsce, która odbyła się na zamku Książ koło Wałbrzycha.

W ten sposób społeczni opiekunowie zabytków PTTK, stanowiący bardzo czynną i dość liczną rodzinę działaczy na rzecz zachowania dorobku kultury, reprezentowanego przez zabytki, otrzymali widomy znak swej więzi organizacyjnej.

PRZEDSTAWIAMY SEKRETARZA GENERALNEGO PTTK

KOL. STEFANA STROGULSKIEGO

Kol. Stefan Strogulski urodził się 11.IV.1928 r. w Kaliszu. Po wojnie prowadził ożywioną działalność polityczną w ruchu młodzieżowym, pełniąc m. in. funkcję przewodniczącego Zarządu Wojewódzkiego ZMP w Poznaniu. W latach 1953—1957 był przewodniczącym poznańskiego WKKF. W tym czasie współpracował z Zarządem Okręgu PTTK.

Od 1960 r. do V WZD pracował w ZG PTTK na stanowisku Szefa Zespołu Organizacyjnego.

Brał czynny udział, zwłaszcza w działalności Komisji Kół Zakładowych i powołanej przez V WZD — Komisji Statutowej. Wniósł zasadniczy wkład pracy w przygotowanie załączników uchwał ZG PTTK, które w zdecydowany sposób przyczyniły się do rozwoju Towarzystwa w zakładach pracy.

W latach 1962—1964 był Naczelnikiem Wydziału Krajowego Ruchu Turystycznego w GKKFiT.

Posiada wyższe wykształcenie ekonomiczne. Jest członkiem PZPR.

Z kamerą po kraju

„Miasta Polski” c.d.

PACZKÓW I OKOLICE — dźwiękowy, czarno-biały, 1 akt, czas wyśw. 10 min. Paczków to jedno z niewielu miast w Europie, gdzie zachowały się prawie w całości średniowieczne fortyfikacje. Oglądamy baszty i mury obronne z XIV w. W pobliżu nad ogromnym sztucznym jeziorem leży Otmuchów, miasto również pełne zabytków.

POCZTÓWKA Z ŁODZI — dźwiękowy, czarno-biały, 2 akty, czas wyśw. 20 min. Film poświęcony największemu po Warszawie miastu Polski. Historia przemysłu tego miasta, obraz przemian i jego dzisiejsze oblicze. Automatyzacja przemysłu, oraz plany przebudowy miasta jako zasadnicze wyznaczniki rozwojowe charakterystyczne dla Łodzi dnia dzisiejszego.

POZNAŃ — dźwiękowy, czarno-biały, 2 akty, czas wyświetlania 18 minut. Dokumenty, stare plany i sztychy z historii Poznania. Dzisiejszy wygląd miasta, piękno zachowanych i orestaurowanych zabytków. Tereny Międzynarodowych Targów. Park i wnętrza palmiarni z rzadkimi okazami roślin tropikalnych.

MIASTA W POLSCE — „Czy wlecie że?” nr 3/51. Zabytki. Stare miasta. Fragmenty Krakowa i Zamościa. Krótki komentarz o budownictwie współczesnym.

SZCZECIN — dźwiękowy, czarno-biały, 1 akt, czas wyświetlania 11 min. Oglądamy zabytki zachowane i odbudowane po wojnie, a także nowe dzielnice miasta. Komentarz zapoznaje nas z ciekawą historią Szczecina.

POWRÓT NA STARE MIASTO — niemy, czarno-biały, 2 akty, czas wyśw. 24 min. Na wstępie film przedstawia obraz zniszczenia Warszawy, w szczególności jej najstarszej dzielnicy — Starego Miasta. Dalsze fragmenty filmu ilustrują odbudowę i rekonstrukcję Starego Miasta, pracę społeczną mieszkańców Warszawy. Końcowe fragmenty filmu pokazują odbudowane zabytkowe ulice i kamieniczki Starego Miasta.

RATUSZ POZNAŃSKI — dźwiękowy, barwny, 2 akty, czas wyświetlania 14 min. Historia ratusza poznańskiego odnowionego po zniszczeniach wojennych.

(Dokończenie na str. 8)

Gość państwa
POLSKA RZECZPOSPOLITA LUDOWA
MINISTER
SPRAW WEWNĘTRZNYCH
Nr D. 380/S/Xa/63

Warszawa, dnia 14 maja 1963 r.

DECYZJA

Na podstawie art. 1 ust. 1 dekretu z dnia 2 października 1935 r. o odznakach i mundurach (Dz. U. Nr 72, poz. 455) i § 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 15 listopada 1935 r. o wykonaniu dekretu Prezydenta R. P. z dnia 2 października 1935 r. o odznakach i mundurach (Dz. U. Nr 86, poz. 534).

udziela

Zarządowi Głównemu Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego pozwolenia na ustanowienie i używanie odznaki dla Społecznych Opiekunów nad Zabytkami PTTK według wzoru załączonego przy piśmie z dnia 20 marca 1963 r. Nr O-Or-XIII/4804/63.

Odznaka ma być noszona po prawej stronie piersi.

MINISTER
Z up. (H. Chmielowski)
DYREKTOR DEPARTAMENTU

Otrzymuje:
Polskie Towarzystwo
Turystyczno-Krajoznawcze
Zarząd Główny
Warszawa
ul. Senatorska 11.

Z kamerą po kraju

Ratusz — zabytek sztuki renesansowej wyodrębnia się wśród gotyckich kamieniczek poznańskiego rynku. Poznajemy jego architekturę, ciekawe wnętrza. Obecnie Ratusz Poznański jako Muzeum Miasta Poznania zawiera zbiór pamiętek historycznych, dzieł sztuki i dokumentów. Oglądamy je wraz ze zwiedzającymi muzeum.

WIŚLICA — dźwiękowy, czarno-biały, 1 akt, czas wyświetlania 12 minut. Film poświęcony wykopaliskom archeologicznym w Wiślicy. W obrębie gotyckiej kolegiaty odkryto pozostałości kościoła romańskiego. Najcenniejszym odkryciem jest posadzka krypty z różowej zaprawy gipsowej z rysunkiem rytowanym — dzieło sztuki mówiące o wysokiej kulturze wczesnośredniowiecznej Polski. Oglądamy mury jeszcze starszego kościoła przedromańskiego, a pod murami misę chrzcielną z XI w.

ZAMOŚĆ RENESANSOWY — niemy, czarno-biały, 1 akt, czas wyświetlania 13 minut. Piękno renesansowej architektury Zamościa. Kolejne zdjęcia przedstawiają ratusz, kamienie przyrównane do charakterystycznych arkadami, frontony kamienie ozdobionych bogatą ornamentyką, słynną kolegiatę Zamojską z cennymi zbiorami obrazów, zwłaszcza mistrzów włoskich.

KAZIMIERZ NAD WIŚLĄ — niemy, czarno-biały, 1 akt, czas wysw. 14 min. Widok ogólny na miasto. Rynek w Kazimierzu, kamieniczki z doby renesansu. Zniszczenia wojenne. Odbudowa zabytków. Całość odbudowy i poszczególne obiekty.

ŁÓDŹ — niemy, czarno-biały, 1 akt, czas wyświetlania 12 minut. Film ukazuje kontrasty życia i pracy Łodzi przedwojennej w zestawieniu ze współczesnym rozwojem miasta. Łódź współczesna tętniąca gwarem. Piękne dzielnice mieszkaniowe, szerokie ulice, parki, szkoły, Akademia Medyczna, Politechnika. Nowoczesne budownictwo przemysłowe.

PŁOCK 1960 — dźwiękowy, czarno-biały, 1 akt, czas wysw. 7 minut. Film poświęcony zabytkom Płocka i jego przeobrażeniom gospodarczym. Widzimy m.in. starą katedrę z grobami królewskimi Władysława Hermana i Bolesława Krzywoustego. Małe ciche miasteczko staje się centrum przemysłowym. Tędy przebiega rurociąg łączący zagłębie Kujawskie z obszarami Polski i NRD. Widzimy kilka scen ilustrujących przebieg prac związanych z budową rurociągu.

WARSZAWA — niemy, czarno-biały, 2 akty, czas wyświetlania 18 minut. Film przedstawia Warszawę powojenną. Widzimy siedzibę Rządu i Partii oraz budynki Sejmu, Pałac Kultury i Nauki i inne. Odbudowane Stare Miasto, nowe dzielnice mieszkaniowe i fabryki obrazują rozwój Warszawy po wojnie, a zdjęcia pięknych warszawskich parków, ogrodu zoologicznego czy nadwiślańskich plaży ukazują mieszkańców stolicy w chwilach wypoczynku i zabawy.

ROŻNE BARWY TORUNIA — dźwiękowy, barwny, 1 akt, czas wysw. 9 minut. Uroki Torunia opiewał poeta już przed czterema wiekami. Już wtedy miasto miało swą bujną przeszłość. Sędziwy gród jest jednym z ciekawszych ośrodków kulturalnych w Polsce. Na barwnej taśmie oglądamy najpopularniejsze postacie miasta. Do kolorowej palety Torunia przybywają coraz to świeższe barwy.

GDZIEŚ W WARSZAWIE — dźwiękowy, barwny, 1 akt, czas wyświetlania 9 minut.

Zwykłą warszawska ulica. Stare przedwniki mówiły o niej: „nic godnego uwagi”. Chmielna — od lat handlowe centrum stolicy, wraz z całym miastem dzieliła jego dobre i złe dni. Warszawa-

cy lubią tę ulicę za jej odrębność i temperament. Już w niedalekiej przyszłości włączy się Chmielna we „Wschodnią Ścianę”, tworząc wraz z nią reprezentacyjne centrum Warszawy.

MIARA CZASU — dźwiękowy, czarno-biały, 1 akt, czas wyświetlania 10 min. Film pokazuje Warszawę zniszczoną podczas działań wojennych, znajdującą się w gruzach, i Warszawę po 15 latach — nową, odbudowaną, zupełnie inną. Oglądamy nowe szkoły, teatry, fabryki, huty oraz piękne dzielnice mieszkaniowe w śródmieściu miasta i na rozległych peryferiach.

MIASTO BEZ DYMU — dźwiękowy, czarno-biały, 1 akt, czas wysw. 11 min. Reportaż z Nowych Tych. Prymitywne osiedle półwiejskie, które zmieniło się dzięki rozwojowi przemysłu górniczego w nowoczesne miasto socjalistyczne.

PIOSENKI DLA KRĄKOWA — dźwiękowy, barwny, 2 akty, czas wysw. 18 min. Tym razem wycieczkę po Krakowie odbywamy przy akompaniamentie trzech piosenek, z których każda utrzymana została w odmiennym nastroju. Na ich tle przesuwa się charakterystyczne fragmenty krajobrazu. Zdjęcia zabytkowych uliczek i zaułków zawsze atrakcyjnej architektury.

WARSZAWSKA NIEDZIELA — dźwiękowy, czarno-biały, 1 akt, czas wysw. 10 minut. Wszędobylski reporter zaprasza nas na spacer najstarszą z warszawskich dorożek. Jedziemy w przeszłość: po Warszawie sprzed kilku dekad. Wędrujemy po znanych dzielnicach — ulubionych zakątkach syreniego grodu. W niedzielę cała Warszawa spotyka się w Al. Ujazdowskich lub na Bielanach. Na hucznych zabawach i festynach upływa warszawska niedziela.

KOŁOBRZEG — dźwiękowy, czarno-biały, 1 akt, czas wysw. 9 minut. Zniszczone podczas działań wojennych miasto szybko powraca do życia. Odbudowano największy w kraju port rybacki, flotę morską. Oprócz przemysłu, Kołobrzeg posiada wspaniałą plażę oraz źródła solankowe wykorzystywane dla sanatoryjnego leczenia.

MALBORK — dźwiękowy, czarno-biały, 2 akty, czas wysw. 18 minut. Malbork — malownicze miasto nad Nogatem. Największa atrakcja — historyczny zamek, dobrze zachowany kompleks średniowiecznych murów i budowli obronnych. Wraz z kamerą zwiedzamy zabytki zamku malborskiego.

NA PRZYKŁAD KOŁOBRZEG — dźwiękowy, czarno-biały, 1 akt, czas wysw. 10 minut. Zniszczony niemal doszczętnie podczas wojny Kołobrzeg w szybkim tempie podnosi się z ruin. Odbudowano wspaniałą plażę, zdrojowisko, port, katedrę z XIV wieku oraz dzielnice mieszkaniowe. Oprócz zabytków historycznych Kołobrzeg posiada piękną plażę znaną w całej Europie oraz cenne źródła solankowe.

NOWE ULICZKI STAREGO GDAŃSKA — dźwiękowy, czarno-biały, 1 akt, czas wyświetlania 10 minut. Zwiedzamy odbudowany Gdańsk, jego zabytki i uczelnię, składamy wizytę profesorowi Politechniki Gdańskiej. Poznajemy miasto, oglądamy jego architekturę.

OPOLE — dźwiękowy, czarno-biały, 1 akt, czas wyświetlania 10 minut. Razem z kamerą odwiedzamy Ziemię Opolską. Przed oczami przesuwa się żyzne pola, bogate gospodarstwo rolne, piękne

zabytkowe miasta. Składamy wizytę Polakom-autochtonom, którzy w czasie panowania hitlerowców walczyli o polskość tych ziem.

SZCZECIN — dźwiękowy, czarno-biały, 1 akt, czas wyświetlania 9 minut. Piękne miasto Szczecin odbudowane po wojnie. Największy port na Bałtyku, z którego wysyłane są towary na cały świat. Obrzymbia Stocznia Szczecińska, w której uczy się wielu specjalistów. Wielkie magistrale wodne na Odrze. Codzienne prace ludzi i ich rozrywki.

SWINUJSCIE — dźwiękowy, czarno-biały, 2 akty, czas wysw. 13 minut. Miasto u ujścia rzeki Swiny, zbudowane na dwóch wyspach: Wollin i Uznam — jest jedną z najatrakcyjniejszych miejscowości naszego wybrzeża. Film zapoznaje z przeszłością Swinoujścia, aż do dnia dzisiejszego. Zdjęcia trikowe ukazują projekty rozbudowy, które przekształcają pozostałe z wojny ruiny w nowoczesny i duży ośrodek wypoczynkowy.

ZIELONA GÓRA — dźwiękowy, czarno-biały, 1 akt, czas wyświetlania 11 minut. Na winobranie do stolicy Ziemi Lubuskiej — Zielonej Góry zjeżdżają ludzie z całej Polski. Barwny pochod w tradycyjnych strojach rozpoczyna uroczystości. Ulicami jadą ogromne beczki wina, uroczę dziewczęta rozdają kiście winogron. A wieczorem tańczy całe miasto.

DWA OBlicZA MIASTA — dźwiękowy, czarno-biały, 1 akt, czas wysw. 10 min. Miasto o dwóch obliczach. Cel pędzących pielgrzymek z całej Polski. Ale w cieniu klasztoru OO Paulinów rośnie też nowa Częstochowa, ta która przekształca dotychczasowe pojęcia o tym mieście. Huta-Gigant zatrudnia 9 tys. ludzi. Jest żywo tętniącym sercem nowej Częstochowy, nadaje ton miastu, zmienia jego oblicze.

TUROSZÓW — dźwiękowy, czarno-biały, 1 akt, czas wysw. 10 minut. Zwiedzamy Turoszów, kopalnię odkrywkową węgla brunatnego. Obserwujemy pracę potężnych koparek, transport węgla do elektrowni, wreszcie pracę elektrowni.

KALISZ — dźwiękowy, czarno-biały, 1 akt, czas wysw. 10 minut. Miasto Kalisz odbudowujące się po działaniach wojennych. Katedra św. Mikołaja z XII w. — barok, teatr założony przez Wojciecha Bogusławskiego, liczne osiedla mieszkaniowe. W okolicy Kalisza piękny pałac renesansowy w Goluchowie, oraz park miejski posiadający setki roślin z różnych stron świata.

SPACEREK STAROMIEJSKI — dźwiękowy, barwny, 2 akty, czas wysw. 19 min. Bohaterką jest mała dziewczynka wędrująca staromiejскими uliczkami Warszawy. Do jej wrażliwych uszu odgłosy miasta docierają w formie dźwięków, układających się w muzyczne akordy. Przy okazji wędrowek dziewczynki film ukazuje piękną architekturę Starego Miasta.

ŁÓDŹ MIASTO NIEZNANE — dźwiękowy, barwny, 3 akty, czas wysw. 28 min. Jest to monografia o Łodzi, zwanym polskim Manchesterem, miastem kominów. Autorzy filmu sięgając do dokumentów i starych zdjęć przedstawiają początki istnienia Łodzi, oraz dalsze jej dzieje. Obraz dzisiejszej Łodzi mówi o zacieraniu się dysproporcji między ekonomiką a kulturalną funkcją miasta.

Biuletyn Informacyjny ZG PTTK, redaguje Kolegium

Wydawca: Dział Propagandy i Wydawnictwa Zarządu Gł. PTTK

Adres redakcji: Warszawa, ul. Senatorska 13, tel: 262488

Wydaje — Agencja Wydawnicza „Ruch” — Warszawa 1964

Nakład: 5000 egz.

ZG „Ruch” W-wa, z. 770-64 Z-14